

# TOLKLEDARNA

– en stark förening för din tolkverksamhet

Drn: S2022/01621

Socialdepartementet  
s.remissvar@regeringskansliet.se s.  
sof@regeringskansliet.se

## **Remissvar över betänkandet SOU 2022:11 “Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet” (S2022/01621).**

Tolkledarna är en förening för företagsledare inom privatägda företag vars huvudsyssla är att förmedla och utföra teckenspråkstolkning, dövblindtolkning och/eller skrivtolkning. Föreningen bevakar företagets, såväl som arbetsledarnas och tolkarnas intressen och verkar för att erbjuda tolktjänster håller hög och tillförlitlig kvalitet samt bidrar till ökad kunskap hos både leverantörer och upphandlare av tolktjänst.

Vi anser att förslaget som helhet är en bra början för att komma vidare i utvecklingen mot en tolktjänst som blir överskådlig, lättanvänd och förutsägbar för både tolkanvändare, tolkleverantörer och tolkar.

Nedan följer nedslag i de områden av utredningens förslag som vi i Tolkledarna vill kommentera

### **Regionernas utökade ansvar**

Utredningen föreslår att regionerna ges ett utökat ansvar i att vägleda tolkanvändare och beställare i beställning av tolktjänst och att regionerna får större möjlighet att utföra tolkuppdrag åt både andra regioner och andra betalare (sid 187-188, 194-197, 217-224).

Vi förstår intentionen med förslaget men vill belysa några aspekter som är viktiga för att privata tolkföretag ska kunna överleva på en sådan marknaden.

På sidan 226 hänvisar utredningen till Kommunallagen (2 kap. 7§ ) angående att regioner får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att

# TOLKLEDARNA

– en stark förening för din tolkverksamhet

tillhandahålla allmännyttiga tjänster åt medlemmarna. Detta är en bärande faktor för att det fortsatt ska vara möjligt för privata aktörer att verka på samma marknad. Regionerna har helt andra förutsättningar för att driva verksamhet vilket kan slå ut de privata företagen i en snedvriden konkurrenssituation, vilket vidare tas upp i handlingsplanen (sid. 235- 238). Ett förslag från Tolkledarna är att regionerna får delta i upphandlingar endast i de fall där privata företag inte finns att tillgå. Regioner kan också upphandla tolktjänst för tolkuppdrag utanför den egna regionen då tolkföretagen ofta är verksamma i hela landet. I ett utökat uppdrag att hantera tolkuppdrag hos Regionerna är öppet API en förutsättning för att tolkföretag ska kunna hantera information mellan olika system. Idag har Regioner olika krav på hur företag ska ta emot beställningar via mail, separata inloggningar till olika plattformar och/eller via direktkontakt.

## **LOU eller LOV**

Hittills har tolktjänster upphandlats enligt LOU men utredningen öppnar nu upp för möjligheten att istället upphandla enligt LOV (sid. 234, 248- 253). Detta är en välkommen förändring eftersom det skapar bättre förutsägbarhet för företagen som bättre kan planera sin verksamhet utan att riskera att stå utan avtal i nästkommande upphandling. På sidan 248 betonas vikten av rätt ställda krav, en seriös och väl fungerande uppföljning, och en tillräcklig ersättning både för tjänstens utförande och för att tillväxten av tolkar ska vara god. I en prissättning behöver det vi tagit upp i föregående stycke beaktas. Även om vi generellt är positiva till att upphandling sker via LOV så finns det områden som inte tydliggjorts i utredningens förslag. Hur föreslås regionerna hantera "icke-val"? Ett annat område som inte belysts är till vilken grad tolkanvändaren ges möjlighet att välja. Gör tolkanvändaren ETT val för alla sina framtida beställningar eller kan tolkanvändaren välja tolkbolag utifrån behov och önskemål för varje enskilt uppdrag? Vad händer om det tolkbolag som tolkanvändaren valt som sin tolkleverantör inte har möjlighet att utföra tolkuppdraget? Kan tolkbeställningen gå vidare till ett annat bolag? Tolkledarna bör bjudas in till samtal kring hur en upphandling enligt LOV skulle kunna se ut för branschen.

# TOLKLEDARNA

– en stark förening för din tolkverksamhet

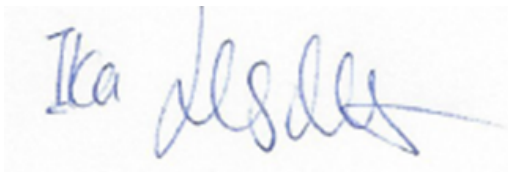
## Uppföljning

Utredningen föreslår att lämplig myndighet inom en femårsperiod ska följa upp det framtida behovet av tolkar (sid 366- 371). Vi håller inte med om utredningens bedömning att det finns skäl att avvakta då vi redan nu börjar se konsekvenser av tolkbrist. Vi anser därför att en uppföljning bör tidigareläggas och utföras snarast möjligt.

Förslaget om en nationell funktion för samordning av tolkfrågor och de ansvarsområden som funktionen innefattar (sid 403-411) ser vi som mycket positivt, efterlängtat och angeläget och vi stödjer förslaget och motiveringen till att huvudmannaskapet för funktionen ska förläggas hos Myndigheten för delaktighet.

Vi önskar vidare en förutsägbarhet och enkelhet i insamlandet av statistik (sid 48) då kraven på statistik idag är både spretiga och ibland orimligt betungande beroende på upphandlare. Tolkledarna förutsätter att vi blir en naturlig instans för både inhämtning av statistik och för att bedöma vilken utveckling och fortbildning som behövs inom yrkeskåren.

Tolkledarna  
genom Ulrika Hansdotter med styrelsen



Ljungskile den 2022-09-13

[styrelsen@tolkledarna.se](mailto:styrelsen@tolkledarna.se)

[www.tolkledarna.se](http://www.tolkledarna.se)

# TOLKLEDARNA

*– en stark förening för din tolkverksamhet*